

Розвідувальні органи України злочинного режиму 2010-2014 років

Олександр Горбач¹

1. Кафедра політології та міжнародних відносин, Національний університет
“Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: Gorbachon@gmail.com

*The characteristics of individuals who led public office during the criminal
regime of Yanukovich was analyzed*

Ключові слова – Україна, розвідка, безпека, спецслужби.

Вступ

Військові поразки України у зоні АТО, нестабільність внутрішньополітичних процесів та проблеми державних реформ актуалізують наукові доробки, у яких досліджуються, обґрунтовуються та формулюються шляхи і механізми реформування національних спецслужб як структур, які здійснюють інформаційно-аналітичну діяльність в державі та за її межами.

Тематика діяльності спецслужб та їх ролі у системі міжнародних відносин є досить специфічною, оскільки значна частина інформації, яка стосується роботи таких організацій є таємною. Наукові дослідження, які стосуються функціонування розвідувальних служб переважно опираються на дані, які знаходяться на офіційних сайтах розвідувальних органів та відкрити інформацію, яка втратила гриф таємності за плином часу або не містить інформації, що може становити державну таємницю.

Бібліографічний аналіз посадових осіб, які очолювали спецслужби України

З лютого 2012 року до січня 2013 року Службу безпеки України очолював Калінін Ігор, який народився в 1959 році у м. Москва Російської Федерації. Його біографія дуже тісно переплетена із діяльністю російських спецслужб. Він навчався у Московському вищому командному училищі дорожніх та інженерних військ, брав участь у військових діях в Афганістані. Із 1984 року є працівником КДБ СРСР. З січня 2013 року до повалення режиму Януковича був радником президента України.

Цікавою особою є наступник І.Калініна – Якименко Олександр, який очолював СБУ з січня 2013 року і нині переховується в Росії. Уродженець Естонської РСР, у м. Кейла. Навчався в Росії, закінчив Вище військово-авіаційне училище льотчиків у м. Ейськ, яке знаходиться у Краснодарському краї, та Військово-повітряну академію

ім. Ю.Гагаріна. Військову службу проходив у Монголії. З 1998 року його трудова кар'єра продовжується на території України: Донецька ДАК «Донбас-Східні авіалінії України», різні посади в СБУ, управління внутрішньої безпеки корпорації «Міжрегіональний промисловий союз», який знаходиться в Донецьку, з 2010 року керував Управлінням СБУ у м. Севастополі, у 2011 році призначений начальником Управління СБУ в Донецькій області, у 2012 році – перший заступник Голови СБУ, з січня 2013 року – Голова СБУ. Слід зауважити, що досить об'ємна трудова діяльність О.Якименка в Україні не містить інформації про отримання ним українського громадянства.

Подібна ситуація мала місце в Службі зовнішньої розвідки України, яку за час президентства В.Януковича очолював Григорій Ілляшов. За національністю українець, народився у м. Сватове Луганської області, проте уся його трудова кар'єра тісно переплетена з діяльністю російських спецслужб. Строкову службу проходив у службі прикордонних військ КДБ СРСР. У 1990 році закінчив Вищі курси контррозвідки КДБ СРСР, з 1992 року – працював оперуповноваженим особливого відділу КДБ СРСР Середньоазіатського прикордонного округу, з 2003 року працював в управліннях служб безпеки Луганської області та м. Ялти.

Усі названі посадові особи підозрюються у державній зраді, шпигунстві на користь Росії та переховуються на її території.

ВИСНОВОК

Підсумовуючи, слід зазначити, що діяльність спецслужб, які здійснюють розвідувальну роботу значною мірою визначають динаміку міжнародної політики. До того ж роль розвідувальних структур внутрішнього і зовнішнього спрямування є тотожними. Єдина розбіжність, яка існує між різними рівнями спецслужб – це методи та механізми отримання інформації, що у принципі залежить від специфіки такої діяльності. Розвідник, який діє на території іншої держави і перебуває у цивільному одязі за визначенням вважається шпигуном. Добува ним інформація та уся його діяльність на території чужої держави вважається незаконною та класифікується як шпіонаж.

У період, коли нашу державу очолював В.Янукович ключові посади у силових структурах у тому числі розвідувальних органах займали громадяни Росії, антидержавна діяльність яких суттєво вплинула на стан української національної безпеки та суспільного устрою.

Реалії українсько-російських взаємовідносин зумовлюють необхідність докорінного реформування українських розвідувальних служб на всіх рівнях.